

Den syvende gård i Filskov

”Moustgaardens”
historie igennem 442 år
1575 – 2017

Kilde:

Egon Vestergaard "Filskov sogns skole og gårdhistorie"
Knud Høgsbro Østergård "Træk af Filskovs historie"
Redigeret af Ole Kristian Moustgaard, 2017 ©

Moustgaard 1919

"Moustgaarden", har været ejet af familien Moustgaard i 5 generationer.

I 1661 findes der i byen 7 halve gårde, der alle ejes af forskellige adelsmænd og [Juellingsholm](#).

2 af gårdene var øde, hvilket vil sige, at der ingen boede i dem. Polakker og svenskere tog tilsammen i selve Filskov udi Sdr. Omme sogn, 13 heste, 70 okser og mange får. I dette opgørelsesår ejes Østergaard, der var gård nr. 1, senere matrikel nr. 6, af Magrethe og Elisabeth Friis til Juellingsholm, dog ikke fællesarealerne.

Den syvende gård i Filskov som jeg her vil omtale, fordi jeg er født på gården, er "**Moustgaarden**" – som man kan man finde i **Tirsbæk**, Vejles historie allerede ca. **1575**. Den har hørt under Kronen, som Hjortlundgård gjorde det endnu 200 år senere. Fæsteren hed **Clement Moustsen** ellen Mouritsen (altså i den senere navn Moustgård). Om navneligheden har nogen forbindelse med gårdens nuværende navn - derom er der nok ingen tvivl.

1578 Clemmend og **Sybart Mouritzen**.

1661 **Jens Jensen** og **Jesper Mouritzen**.

1664 [Jesper Mortensen](#).

1683 **Moens Jespers**, nu **Mouritz Jespersen** skreven for.

1689 **Mourids Jespersens** datter **Anne Mouridsdatter** bliver gift med [Hans Eschersen](#) den 26-5-1689,og er forældre til Mourids Hansen født 05-09-1697

[Anne Mouridsdatter](#), er fra Min Moder Hedvigs slægt: (Barfoed og Fastegårdslægten)

Mig, Hedvig Nielsen, Petrea Iversen, Marineberg Therkildsdatter, Therkild Andersen, Anders Pedersen, Peder Terchelsen, Anne Therkeldsdatter (Terkeldsdatter), Jens Andersen, Kirsten Hansdatter,

Anne Mouridsdatter

Født 05-09-1697 Mourids Hansen Død 30-01-1780, 82 år

Født 31-07-1707 Maren Pedersdatter Død 12-04-1781, 74 år

Viet d. 21-06-1733

Børn

Født 11-07-1734 Anna Mouridsdatter Død 13-09-1773, 39år

Født 16-02-1738 Kirsten Mouridsdatter Død 03-05-1742, 04år

Født 29-04-1742 Kirsten Mouridsdatter ???

Født 31-10-1745 Hans Mouridsen Død 07-11-1745,

Født 16-07-1747 Peder Mouridsen Død 31-03-1748

Født 12-03-1749 dødfødt tvillingdreng

Født 12-03-1749 Hans Mouridsen Død 11-01-1750

Gennem 100 år synes slægtsnavnet **Mouritz** at være knyttet til gården. Det viser sig da også, som det vil fremgå af det følgende, at denne gård, har været kaldt "**Moustgården**". Det er et eksempel på, hvor gamle gårdsnavne kan være.

Den kom i **Tirsbæks gods**, Vejle besiddelse sammen med andet gods i Tørrild herred, som Filskov dengang hørte til.

Fæsteren skylden landgilde. Ejeren af Tirsbæk var [Ivar Dyre](#).

Hans rette navn var nok **Ivar Lunge**, og om ham er der mange beretninger, Men de kommer sådan set ikke Filskovs historie ved. Han havde Tirsbæk Gods ved Vejle, efter sin far fra 1540 til 1587, da han døde iflg. Engum sogns kirkebøger.

Han var ustyrlig rig og en stridbar herre. At Hjortlundgaard, der også van krongods, ikke kom i Ivar Dyres besiddelse, skyldes sikkert, at den før 1610, da hele Sdr. Omme sogn kom i [Nørvang herred](#) fra Tørrild, lå i Slaugs herred og derfor slet ikke var med i Koldinghus amt. Den lå i Riberhus amt, skellet gik imellem Filskov og Hjortlund.

"**Moustgaarden**" ejes som sagt af [Tirsbæk Gods](#) ved Vejle Fjord. Ejeren hed [Ivar Lunge](#).

Denne gård har Tirsbæk fået i **1578 af kronen**, idet det i bogen om Tirsbæk af M. Hansen, s. 66 hedder:

I 1578 får Ivar Lunge for gods på Sjælland ved mageskifte med kronen forskellige ejendomme i Jylland, der kaldes "Vor og kronens herligheder og rettigheder". I Filschou 1 gård Clemend og Sybart Mouritzen ibor, skylder I fjk. smør og 2 marks penge.

Ivar Lunge har ejet flere gårde i Sønder Omme sogn, bl.a. i Omvraa 1579 i mageskifte med kronen. Han lå i strid med [Hans Tavsén](#), som **1557** ville

bandsætte hans bønder. Selv om dette ikke angår denne fæster i Filskov by er det dog af interesse for egnens historie i det hele taget og er kirkehistorisk interessant, da det viser anvendelse af [katolske metoder](#) i en protestantisk tid.

Det hedder herom at den 14. februar 1557 stævnes Ivar Lunge til København. Han skal møde 30. april på slottet. Magister Hans Tavsén, superintendent over Ribe stift, har tilladt **hr. Jacob i Omme** at bandsætte Ivar Lunges tjenere, fordi de har ført noget hø bort fra hans, præstegårdens eng. (Ny Kirkehistoriske Samlinger III side 842).

Den ved mageskiftet nævnte Sibast (et mærkeligt udansk navn) nævnes i [jordebogen for Koldinghus len](#) under Tørrild herred: Felskoff, Sibast, 1 fjed. smør og 2 undser af rug? (Meget ulæseligt - skal muligvis læses som 2 marks penge).

I året 1661 bor på denne gård to fæstere, nemlig **Jens Jensen** og **Jesper Mouridsen**. De skylder i landgilde: 1 ørte rug, 3 pund smør, 1 fœnød, (måske 2, tallet ulæseligt), 1 rdl. gæsteri. Ansat til 4 tdr. og 1skp. hartkorn. Kan så: 3 tdr. rug, 10 skp. byg, 2 skp. Boghvede og kan avle 30 læs hø. Beregnet til 3 tdr. 2 skp. hartkorn.

I 1664 ejes gården af velbyrdige frue [Hilleborg Bille](#).

Tirsbæk blev efter Iver Lunges død (der døde barnløs i 1608), solgt til slægten [Bryske](#). En søster til **Ove Lunge** var nemlig gift med [Ejler Bryske](#) (død 1614).

1664 Filskov 1 gård. 5 tdr. 2 skp. hartkorn.

Frue Hilleborg Billes tjener. Senere [Knud Bille](#) på Ørup Hovgård og Tirsbæk.

Jesper Mortensen. Senere Moust Jespersen.

1 ørte rug, 1 staldoxe, 3 Kolding pund smør, 1 brændsvin, 1 rdl. gæsteri.

Kan så 2½ tdr. rug, 12 skp. byg. Avler 20 læs hø

Datteren [Lisbeth Bryske](#), **14.10.1585 - 4.12.1674** var også slægtsbogsforfatter. Født på Dallund, død i Vejle. **Efter sine forældre arvede hun Tirsbæk**; selv oprettede hun en mindre hovedgård Bryskesborg der i lang tid havde ejer fælles med Tirsbæk og endnu eksisterer under navnet Williamsborg.

Sammen med sin anden mand grundede hun et hospital i [Engum ved Tirsbæk](#) for fire fattige. I sine to ægteskaber havde hun tretten børn. Hun døde i en meget høj alder som den sidste af hendes slægt; endnu i en alder af omtrent 80 år roser hun sig af at hun ikke bruger glarøjne.

Særlig mindeværdigt er hendes genealogiske arbejde. Der foreligger fra hendes hånd et par våbenbøger, og hun har skrevet forskellige [slægtsbøger](#) der haves i to indbyrdes afvigende redaktioner, af hvilke hver redaktion er bevaret i en række håndskrifter som for en stor del er skrevet med hendes egen hånd.

Med en forbavsende flid har hun langt op i årene syslet med dette arbejde; håndskrifter af hendes slægtsbøger findes spredt rundt om i Danmark og Sverige, og de er jævnlig mærkelige ikke blot ved hendes eget forfatterskab men også ved at ikke få ret bekendte mænd og kvinder senere egenhændigt har suppleret hendes arbejde.

Familie:

Forældre: Eiler Bryske (1541-1614) og [Gertrud Iversdatter Lunge](#) (1543-1614).

Gift 1. gang 6.10.1605 i Odense med [Mogens Krabbe til Vegholm](#), født 2.7.1576 på Vegholm, død 17.2.1614 i Kbh., s. af Niels K. (1541-84) og [Berete Skave \(1554-1636\)](#).

Gift 2. gang 28.8.1616 på Stjernholm med [Henrik Bille](#) til Billeskov, Skerrildgård og Ørumgård, død 3.3.1655 på Tirsbæk, s. af [Knud Prebensen](#) og [Hilleborg Gyldenstjerne](#) (født 1548).

”**Moustgaarden**” i Filskov, beboes af fæsteren [Jesper Mouridsen](#) og dens landgilde var ansat til: 1 ørte rug, 1 staldoxe, 3 Colding pd. smør, 1 brændsvin, 1 rdl. gæsteri. Kan såe: 3 tdr. rug, 12 skp. byg og kan avle 20 læs høe. Beregnet til 5 tdr. 2 skp. Hartkorn.

Kun den smalle, brugbare strimmel langs med Omme å hørte med til Tørrild herred, og her er nok noget af forklaringen på, at jordarealerne i syd ikke hørte gårdene til, og ligeledes jorden nord for åen. Nord for den van Nørvang herred, Filskov var Tørrild herred, og den sydlige del af det nuværende Filskov sogn van Slaugs herred.

Al inddeling gik efter herredsskel, og således van Filskovs gårde før denne ændring i en klemt situation. Hjortlundgård tilhørte en fynsk herremand, den med garanti aldrig han været i Filskov. Han ejede mange td. land der, måske flere, end der hørte til hans fynske herregård. Gården forarmedes og blev til ryttergods.

På samme tid lurede der rundt om os den forfærdelige kvægpest med udbrud snart her og snart den. At denne sygdom, hvor den kom frem, faktisk lagde alt øde, det vidste man såmænd ikke i [Filskov](#). Men man havde i frisk erindring de forfærdelige polakker og de frygtelige svenskere med deres udplyndring.

Endelig var ulve også et problem. De tog sig mest af små og nyfødte kalve og ligeledes føl. De holdt bestanden nede, som kvæget gjorde det ved helst at æde de små planter, der skulle blive til skov. Der er tale om den såkaldte Fødekæde. Men at heden har ligget der i århundrede, en ikke rigtigt. Hvorfor skulle den da have gjort det? Men [kvægpesten](#) kom. Den forarmede en i forvejen forarmet befolkning, og lyngen fik en chance.

[Dyrlæge E. Viborg](#) (1759-1822) beretter, at der ikke vides af noget udbrud af kvægpest i Danmark i 1600-tallet, og det til trods for, at der havde været fremmede tropper sendt gennem Jylland i 1620-29 og [svenske invasionstropper](#) i 1644 og igen 1657-60.

Men der var en del [miltbrand](#), og der var nogle utroligt hårde vintre, så meget kvæg døde i de sidste 40 år af dette århundrede, og bestanden var jo ved den store udskrivning reduceret stærkt i forvejen.

På godset [Binebæk](#) døde i 1744 200 stk. kvæg, og i 1745 ramte sygdommen besætningen på [Brahetrolleborg](#). Man forsøgte at anbringe dyrene i to forskellige stalde, men uden resultat, 215 dyr døde. Der blev udgangsforbud for hele Fyn. Sygdommen bredte sig kraftigt og ca. 90% af alle angrebne dyr døde - Bønderne betragtede alle foranstaltninger som det rene pjatteri.

"Nu var der kun bønner, der hjalp". Næst efter Guds ord var der kun brændevinen. Den gjorde bønderne lettere at bære. Man bad, og man drak.

Sygdommen greb om sig i det ganske land. Kloge koner og kloge mænd blev brugt. Et råd gik på, at man skulle trække et sygt dyrs tunge frem, og den skulle bides over af et menneske.

I 1745 blev indført en bededag. Fra prædikestole i alle kinker lød: *Lad os afværge kvægsygen ved en rettroende, hengiven, ivrig og utrættelig beden alene*".

Sygdommen greb om sig og hærgede med død og ulykke. "Bonden havde snart ikke anden mad end kødet fra de kreperende dyr i stalden".

Der blev en stilstandsperiode omkring **1760-72, men i 1774** tog sygdommen for alvor fat, og denne gang gik det hårdt ud over de syd - og midtjyske områder. Man forsøgte at [pode dyrene med savl fra de smittede dyr](#). Det hjalp en smule, men alligevel døde 52 ud af hvert hundrede dyr. Dette år lykkedes det at standse sygdommen i løbet af 6 måneder.

Nu en historien tidsmæssigt ved at nå sammen op til 1790, da **10 fæste - gårds mænd** fra Filskov drog til Vejle for at få **opdelt den med lyng tilgroede hede**, såvel nord for, som syd for Filskov, med gårdene liggende ved åen og nok en strimmel jord syd derfor som opdyrket.

<http://danmarkshistorien.dk/historiske-perioder/den-yngre-enevaelde-1784-1848/reformperioden-ca-1750-1800/>

Min fornemmelse går på, at den opdyrkede jord begrænsedes til den jord, Filskov by i dag ligger på. Hvor den i dag er pæne kornmanker og grønne agne, der han været lyng og atter Lyng. Men således havde det ikke været i mere end højst et par århundrede.

Svært er det at få alt på plads i denne gårdhistorie. Vi skal ligesom forbi folketællingen 1787 for at få fuldstændigt hold på tingene.

1787 Filskov. 2. fam.

Niels Christensen, 57, Mand

Maren Madsdatter, 33, Hans kone

Christen Jensen, 44, Ugift, Tjenestekarl

Johanne Nielsdatter, 20, Ugift, Tjenestepige

Anna Jacobsdatter, 12, Ugift, Tjenestepige

1790, Ejendomshandel: matr.nr.2 - (gammel gård nn.7)

Frikøbsskøde til **Niels Christensen** straks efter den store jordinddeling i 1790 - godsarkiv **Juellingsholm bind II.**

http://www.horsboel.dk/egnen/Filskov_sogns_historie.pdf

Tælling 1801: (samme ejer)

[Niels Christensen](#) 66 år - bonde og gårdbeboer
[Maren Madsdatter](#) 49 år - hans kone

1. Ægteskab

Født 20-02-1735 Niels Christensen Odderup Ådum

Død 13-03-1820, 85 år Filskov, Sdr. Omme

Født 11-07-1734 Anna Mouridsdatter Død 13-09-1773, 39år

Viet d. 05-11-1758

Børn

Født 14-08-1763 Mourids Nielsen Død 17-05-1766 blev kun 3 år

Født 06-01-1766 Birgithe Marie Nielsdatter Død 23-07-1786 - 20 år

2. Ægteskab Viet d. 28-06-1775

Født 20-02-1735 Niels Christensen Død 13-03-1820, 85 år

Født 00 00 1734 Maren Madsdatter Død 26 marts 1826 75 år

Børn

Født 17-06-1780 Jens Mads Christen Nielsen Død 17-05-1785 5 år

Det ser ud til, at **Jens Thomsen** bliver et plejebarn til Niels Christensen og Maren Madsdatter, idet drengebørnene døde i en tidlig alder.

Tjenestefolk

[Jens Thomsen](#) 23 år (Overtager gården senere)
Inger Kirstine Nielsdatter 21 år
Ellas Jensdatter 13 år

12/4 1807 Skøde fra **Niels Christensen** til **Jens Thomsen** skøde- og panteprotokol nr. b side 811

10/8 1819 Tilkøbsskøde fra **Christen Hansen** til **Jens Thomsen** skøde- og panteprotokol nr. 17 side 924

Denne **Jens Thomsen**, som er søn af [Thomas Jensen](#), Baggesgaard, Skovsende, Sdr.Omme,

Den tjenestekarl, der i 1801, 23 år gammel tjente på gården hos Niels Christensen, den forrige ejer, - kan være et familiemedlem til Jens Thomsen, fra Baggesgården i Sdr.Omme,

[\(se Baggesgårdslægten her\)](#)

Side

I den nye matrikel beskrives gården således:

Jens Thomsen. Det nuværende matr. hartkorn:2.6.2.1 5/12. (vistnok plejesøn af Niels Christensen). (En regnebog dateret 12.1.1831 har tilhørt ham som lærer. (Vedr. sønnen [Niels Mads Christian Jensen](#)).

En engtoft ved gården vestlig i byen. Et ager lod næst sønden for byen. En ager og hede lod sydvest for byen. To englodder nordvestlig for byen ved åen. En græsningsslod sønden og et hede lod norden for byen.

Ny matrikel nr. 2. Af veje nævnes på ejendommen: En vej mellem Lille Brande og Langelund Mølle. Vej mellem Omme og Langelund Mølle.

Vej fra byen til [Langelund Mølle](#).

Vej mellem Omvrå og Hallundbæk. Desuden en markvej. I alt 638 (tdr. land for 4.1.1.2½ tdr. hartkorn)

Om Jens Thomsen og [Ane Marie Iversdatter](#)

Oplyser Åstrup sogns kirkebog, at de er **viet i Åstrup kirke den 18. nov. 1815.** Forlovere var [Iver Andersen](#), Tvilho og Thomas Jensen af Nørlangelund. (Iver Andersen ejede den ene af de to gamle gårde i Tvilho.)

2/8 1839 Adkomstskøde for **Jens Thomsens enke Ane Marie Iversdatter**, skøde- og panteprotokol nr. 22 side 44

1850 bor endnu de samme på gården. Ane Marie Iversdatter, enke med 4 ugifte børn.

Ca. 1860, blev gården delt og en del af den flyttet op syd for landevejen, samme år som den gamle kro. Det var da landevejen var ved at blive anlagt og var kommet omtrent til Lille Brande, godt forbi Filskov.

Iver Jensen Moustgård og Christen Nielsen søgte om bevilling samtidig. **Omme Landevej var den første vej der blev asfalteret i Jylland.**

[Jens Moustgård Jensen](#), f. 1864 fortalte dette i 1933, og sagde bl.a.: "Far havde en yngre bror som fik den gamle gård, som blev flyttet op ved siden af skolen, men gården her har fået hovedparcellens nr. 2a.

Karen Arrevad fortæller, at da de gik til præst i Sønder Omme, holdt de hvil i denne gård på vej hjem og syede dukketøj.

Den var under bygning på denne tid (ca. 1863). De gik jo hele vejen. De holdt også hvil i det knæhus, der er vist på maleriet af Enrico Dalgas, som har hængt på Ladelund Landbrugsskole (Nu på Grindsted bibliotek (Nu igen på Ladelund))

Den af Karen Arrevad omtalte gård må være 2b., der ca: 1866 ejes af [Thomas Jensen Moustgård](#). Født 1830, ligger ved skolen.

Den førnævnte 2a der ca. 1866 ejedes af Iver Moustgård, ligger noget mere mod vest.

1/12 1853 Skøde fra [Ane Marie Iversdatter](#)
til sønnen [Iver Jensen Moustgaard](#)
skøde- og panteprotokol nr.22 side 44 12/17-lago

12/12 1890 Skøde fra [Iver Jensen Moustgaard](#)
til sønnen [Jens Moustgaard Jensen](#)
skøde- og panteprotokol nr.41 side 171

26/8 1936 [Jens Moustgaard Jensens](#)
enke til sønnen [Laurids Pedersen Moustgaard](#),
Skøde og panteprotokol medgives ikke.

1963 [Laurids Pedersen Moustgaard](#)
til sønnen [Jens Moustgaard](#)
Skøde og panteprotokol medgives ikke

Senere ejere: 1966 - 2017

(Der er familiemæssige relationer i de senere ejere.)

- 1) [Arne Lysholt Sørensen](#)
- 2) Erik Rosenberg
- 3) [Lars Peter Egeskov Jensen](#)

Ved hartkornsvurdering ca. 1800 vurderes gården til 2 tdr. - 6 skp. - 2 fjerdingkar - -1 album - 2 kvant. Ved matrikulering i midten af-1800-tallet opvurderes gården til 4 tdr. - 1 skp. - 1 fjerdingkar - 2 album - 2 kvant'

I "[Danske Landmænd og deres Indsats](#)" 1944

- beskrives gården således:

Ejer: [Laurits Pedersen Moustgaard](#),

f. 25/1 1903, i Filskov ' søn af Jens Moustgaard. Gift med [Hedvig f. Nielsen](#), f. 7/8 1907, datten af [Hans Nielsen](#), Engebæk

Gårdens navn "**Moustgaarden**"

Overtaget af Moustgaard 1935

1935 opdyrket 106 Tdr. Land

1944 opdyrket 120 Tdr. Land

Vurderingsforretning ved alm. ejendomsvurdering 1969 ('13 alm. vurdering)

2a + 2y

Side 8 af 14

1969

Ejer:

[Arne Lysholt Sørensen](#)

Areal i tdr.l. 119,0-1 56.

Ejendomsomvurdering ved alm. ejendomsvurdering 1982
matrikel. nr 2a + 2y.

Ejer: Arne Lysholt Sørensen

Areal i ha 65,3932

Areal i tdn.1. 119,0156

Adresse: Omme Landevej 31. Filskov, 7200 Grindsted

Ejendomsvurdering 2017-02-18

Søgekriterier: OMME LANDEVEJ 31

Kommune: BILLUND (ved klik på ejd.nr. vises vurderingsoplysn.)

Ejd.nr.:	Hus nr.:	Etage/ Side:	Benyttelse:	Grundværdi	Ejd.værdi:	
11112	31		Beboelse	224.900	900.000	Vurdering
4619	31A		Ubebyg landbrugslod	2.093.100	5.600.000	Vurdering
10017	31A		*** Ingen vurdering			
4620	33		Beboelse	224.500	1.300.000	Vurdering
8674	35A		*** Ingen vurdering			
8675	35B		*** Ingen vurdering			
4621	37		Erhv.ejd. spec. kar.	118.900	3.550.000	Vurdering
12878	37A		Ubebyg landbrugslod	1.291.500	3.300.000	Vurdering
4622	39		Bebygget landbrug	241.100	2.100.000	Vurdering
12283	39A		Ubebyg landbrugslod	2.220.500	5.500.000	Vurdering

Folketællinger på "Moustgaarden" fra 1578 – 2012

1578 Clemmend og **Sybart Mouritzen**,
1661 **Jens Jensen** og **Jesper Mouritzen**,
1664 **Jesper Mortensen**
1683 **Mourids Jespersen**
1689 **Mourids Jespersens** datter **Anne Mouridsdatter** bliver gift med **Hans Eschersen** den 26-5-1689, og er forældre til Mourids Hansen

Født 05-09-1697 **Mourids Hansen** Død 30-01-1780, 82 år
Viet den 21-06-1733
Født 31-07-1707 **Maren Pedersdatter** Død 12-04-1781, 74 år
Viet d. 21-06-1733 Børn
Født 11-07-1734 **Anna Mouridsdatter** Død 13-09-1773, 39år

Født	16-02-1738 Kirsten Mouridsdatter	Død 03-05-1742, 04år
Født	29-04-1742 Kirsten Mouridsdatter ???	
Født	31-10-1745 Hans Mouridsen	Død 07-11-1745,
Født	16-07-1747 Peder Mouridsen	Død 31-03-1748
Født	12-03-1749	dødfødt tvillingdreng
Født	12-03-1749 Hans Mouridsen	Død 11-01-1750

1. Ægteskab

Født	20-02-1735 Niels Christensen , Ådum	Død 23-07-1820, 85 år
Født	11-07-1734 Anna Mouridsdatter Viet d. 05-11-1758	Død 13-09-1773, 39 år

Børn:

Født	14-08-1763 Mourids Nielsen	Død 17-05-1766 - 2 år
Født	06-01-1766 Birgithe Marie Nielsdatter Viet 03-10-1784 til Peder Kolstrup	Død 23-07-1786 - 20 år
Født	04-09-1785 Jens Kolstrup	Død 20-11-1785 - 10 uger

2. Ægteskab

Født	20-02-1735 Niels Christensen	Død 23-07-1820, 85 år
Født	00-00-1751 Maren Madsdatter Viet d. 28-06-1775	Død 26-03-1826, 75 år

Børn:

Født	17-06-1780 Jens Mads Christen Nielsen	Død 17-05-1785 - 5 år
------	---------------------------------------	-----------------------

Moust er det jyske udtryk for Mourids. Niels Christensen er fadder til Jens Thomsens 2 ældste sønner, ved Ivers dåb er han omtalt som Niels Christensen Moustgaard.

Matr.nr.2 Tælling

1787:

Niels Christensen	51 år bonde og gårdbeboer 2.ægteskab
Anna Mouridsdatter	33 år hans kone - 1.ægteskab

Tjenestefolk

Christen Jensen	44 år
Johanne Nielsdatter	20 år
Anna Jacobsdatter	12 år

Tælling 1801: (samme ejer)

Niels Christensen	66 år - bonde og gårdbeboer
Maren Madsdatter	49 år - hans kone

Tjenestefolk

Jens Thomsen	23 år (Overtager gården senere)
Ingen Kirstine Nielsdatter	21 år
Ellas Jensdatter	13 år

Tælling 1834 (nr. 3 i tælling 1801 nu ejer)

Jens Thomsen	50 år Gårdmand
---------------------	----------------

Ane Marie Iversdatter	47 år Hans kone, født i Aastrup
Niels Mads Chr. Jensen	18 år Søn
Iver Jensen	16 år Søn
Ane Kirstine Jensdatter	11 år Datter
Mariane Jensdatter	10 år datter
Else Kirstine Jensdatter	8 år datter
Thomas Jensen	4 år søn

Ved hartkornsvurderingen ca. -6 skp.-2fjendingkar-I år 1800 vurderes gården til 2 tdr. 1 album- 2 kvart. Ved matrikulering i midten af-1800 tallet opvurderes gården til 4 td". - 1 skp. - 1 fjerdingkar - 2 album - 2 kvatt

Der er 638 tdr. land på dette tidspunkt.

Tælling 1840:

Ane Marie Iversdatter	53 år – enke, Gårdmand
Iver Jensen	22 år - søn
Ane Kirstine Jensdatter	18 år datter
Maren Jensdatter	16 år datter
Else Kirstine Jensdatter	14 år datter
Thomas Jensen	10 år - søn

Tælling 1845

Ane Marie Iversdatter	58 år – enke, Gårdmand
Iver Jensen	27 år - søn
Maren Jensdatter	24 år datter
Else Kirstine Jensdatter	18 år datter
Thomas Jensen	15 år - søn

Tælling 1850

Ane Marie Iversdatter	65 år – enke, Gårdmand
Iver Jensen	33 år - søn
Maren Jensdatter	23 år datter
Else Kirstine Jensdatter	18 år datter
Thomas Jensen	20 år - søn

Tælling 1855

Iver Jensen	37 år søn, nu Gårdmand
Ane Kirstine Jensen	24 år søster
Maren Jensen	23 år søster
Else Kirstine Jensen	18 år søster
Thomas Jensen	25 år - bror
Ane Marie Iversdatter	65 år – moder, enke,

Tælling 1860

Iver Jensen	42 år søn, Gårdmand
Else jensen	31 år søster
Ane Marie Iversdatter	65 år – moder, enke

Tjenestefolk

Anders Andersen
Andreas Christensen

Tælling 1870

Iver Jensen Moustgaard
[Ane Marie Nielsen](#)
[Jens Moustgaard Jensen](#)
[Niels Immanuel Moustgaard Jensen](#)

51 år Gårmand
32 år hans kone, født i Give
5 år søn
2 år søn

Carl Hansen
Ane Marie Thomsen

20 år arbejdskarl, født i Rind
20 år Spindepige, født i Ølgod

Tælling 1880

Iver Jensen Moustgaard
Ane Marie Nielsen
Jens Moustgaard Jensen
Niels Immanuel Moustgaard Jensen
[Else Marie Moustgaard Jensen](#)
[Anton Marinus Moustgaard Jensen](#)
[Niels M. Chr. Jensen Moustgaard](#)
[Iver Moustgaard Jensen](#)

61 år Gårdmand
43 år hans kone, født i Give
15 år søn
12 år søn
8 år datter
6 år søn
3 år Søn
1 år søn

Tælling 1890

Iver Jensen Moustgaard
Ane Marie Nielsen
Niels Immanuel Moustgaard Jensen
Else Marie Moustgaard Jensen
Niels Mads Christian Moustgaard Jensen
Iver Moustgaard Jensen

72 år Gårdmand
52 år hans kone, født i Give
22 år søn
18 år datter
13 år søn
10 år søn

Tælling 1901

Jens Moustgaard Jensen
[Ane Kirstine Pedersen](#)
[Ane Marie Moustgaard](#)
[Iver Jensen Moustgaard](#)
[Svend Immanuel Moustgaard Jensen](#)
[Ane Laurine Moustgaard](#)
Iver Jensen Moustgaard
Ane M. Nielsen

f. 9/9 1864 Gårdmand
f. 31/3 1870 hans kone, født i Borris
f. 26/5 1895, datter
f. 22/10 1896, søn
f.22/1 1901, søn
f.6/10 1898, datter
f.8/4 1818, Aftægt, fader
f 19/3 1837, Aftægt, moder, Give

Tjenestefolk

Aksel Nielsen
Karen M.H. Nielsen

f. 20/9 1863, Ringive
f. 10/4 1884, Filskov

Tælling 1919

Jens Moustgaard, m,
Kristine Moustgaard, k,
Iver Moustgaard, m,
Anna Moustgaard, k,

09/09/ 1864, g, Husfader, Gdr.
31/08/ 1870, g, Husmoder,
28/11/ 1897, u, Barn,
06/10/ 1898, u, Barn,

Laurids Moustgaard, m,	25/01/	1903, u, Barn,
Johannes Moustgaard , m,	16/03/	1904, u, Barn,
Holger Moustgaard , m,	08/05/	1906, u, Barn,
Theodor Moustgaard , m,	09/08/	1907, u, Barn,
Emma Moustgaard , k,	01/12/	1908, u, Barn,
Eli Moustgaard , m,	13/06/	1911, u, Barn,
Elma Moustgaard , k,	11/07/	1912, u, Barn,
Karl Rahbech Moustgaard , m,	03/11/	1913, u, Barn,
Ane Marie Moustgaard, k,	19/03/	1837, e, Aftægt, Slægtning,

Tælling 1935

Laurids Pedersen Moustgaard	f. 25/1	1903, Søn
Hedvig Nielsen	f. 07/8	1907, Engebæk, Blåhøj
Lissy Moustgaard	f. 27/9	1931, datter

Tælling 1949

Laurids Pedersen Moustgaard	f. 25/1	1903, Gårdejer
Hedvig Nielsen	f. 07/8	1907, Engebæk, Blåhøj
Lissy Moustgaard	f. 27/9	1931, datter
Ninna Moustgaard	f. 11/4	1935, datter
Jens Moustgaard	f. 12/1	1939, søn
Ole Kristian Moustgaard	f. 14/6	1948, søn

Tælling 1965

Jens Moustgaard	f. 12/1	1939, Gårdejer, søn
Inqfred Egsgaard	f. 10/3	1944, hans kone, Filskov
Dann Laurids Moustgaard	f. 12/1	1962, søn
Michael Gamst Moustgaard	f. 31/3	1964, søn
Charlotte Alvilda Moustgaard	f. 01/9	1965, datter

“Moustgaarden” har nu været i slægtens eje i 5 generationer og eksisteret i snart 500 år.

Moustgaarden 1961

Men “Moustgaarden” ligger stadig i Filskov, første gård på venstre side efter Filskov mod Sdr. Omme. Skiftende tider og landbrugets op - og nedture, har øjensynligt

ikke berøvet gårdens "Fysiske tilstand". Den er ligeså smuk som da den blev bygget for over 400 år siden.

Det ældste kendte billede af Iver Jensen Moustgaard f. 1808 og Ane Marie Nielsen f. 1837. (2. generation på Moustgaarden)

Fakta:

Viet 18/9 1863 i Give Kirke.

Forlovere: Niels Emanuel Hansen, Nr. Donnerup, Thomas Moustgaard Jensen, Filskov

Ved kongelig bevilling af 25. april 1903 til at føre familienavnet MOUSTGAARD

En af Sønder Ommes sogns gamle mænd, aftægtsmand Iver Jensen Moustgaard Filskov, er død den høje alder af 92½ aar. Iver Jensen Moustgaard var født 8. april 1818. samme aar og dag som [kong Christian](#) den Niende, de var også soldaterkammerater.

I en lang aarrække betænkte kongen Iver med en fødselsdagsgave, og den gamle Filskov-mand fik et par gange foretræde for kongen, der underholdt sig med den gamle hedebo.

Iver Jensen Moustgaard sendte ogsaa hvert år Brev eller telegram til Amalienborg, når Christian den Niende havde fødselsdag.

Selv var kongen altid interesseret i Iver Moustgaard, der forøvrigt var en flittig og stræbsom landmand, som i en lang årrække drev sin Gaard i Filskov op.

Iver sadlede sin hest på en af sine fødselsdage og rejste til Sjælland og besøgte kongen privat på kongens fødselsdag på Amalienborg.

Han blev inviteret ind til kongen, hvor han fik en chokoladedrik.

Det blev han meget begejstret for, så kongen tilkaldte en af sine tjenere og bad ham give Iver nogle skillinger til køb af chokolade, som Iver kunne tage med hjem til Moustgaarden. Det var første gang beboerne og hele sognet kunne smage chokolade!

På Moustgaarden havde de et splitflag - det såkaldte statsflag.

Det havde han fået af daværende konge: Cristian den 9.

Splitflaget vejede ved alle festlige dage, sidst ved deres begravelser. Splitflaget blev derefter sendt tilbage ved Ivers død. Iver fik et flot bæger af Kongen til hans 90 års fødselsdag.

Fra bogen "Hedens hemmeligheder" af Peter Henningsen I 1850'erne byggedes der et engvandingsanlæg i egnen mellem Ringive og Filskov, hvor man fra Langelund mølle mellem Ringive sogn til Filskov bymarks vestlige del gravede en 5,6 km lang kanal nord for Omme å.

Iver Moustgaard var foregangsmand for dette projekt:

Kanalen var ca. 3,5 m bred og ca. 30 cm dyb. Kanalen løb langs med siderne af det tilstødende højdedrag og omsluttede ialt et areal på 250 tønder land, hvis overvejende jævne fald mod åløbet muliggjorde, at arealet på ethvert punkt kunne overrisles med vand fra kanalen.

Vandet blev drevet ind ved en i åen anbragt sluse tæt på [vandmøllen i Langelund](#). Initiativtagerne til denne kanal mente endvidere, at man, et stykke syd for åen, hvor man kun lige var gået i gang med en lignende vandledning, ville være i stand til at indvinde og frugtbar gøre henved 500 tønder land, og såfremt vandmassen var tilstrækkelig, ville det desuden blive muligt, øst for den første gård i Filskov by, at lede vandet under landevejen og ud over et syd for vejen liggende mosestrøg på mindst 10 tønder land.

Da amtmand [Peter Lehman](#) i Vejle amt mødte projektets ophavsmand, **Gårdejer Iver Jensen Moustgaard** i Filskov, og ved selvsyn besøgte det store [engvandingsanlæg](#), blev han så begejstret for det han så, at han straks skrev til Det kongelige husholdningsselskab, og bad dem yde økonomisk støtte til projektet.

Enkelte bønder forbedrede deres enge ved at gøde den, fortæller [Carl Dalgas i sin amtsbeskrivelse](#), at bønderne [gødede sure mos egne](#), ved at man ved at nedstikke kreaturben i en afstand 30-45 centimeter fra hin anden. Disse ben opløstes ganske vist langsomt, men allerede det følgende år, kunne man alligevel spore en virkning på engjorden. De nedstukne ben synes at have virkning i op til tyve år, hvorefter processen skulle gentages. Samme effekt opnåede man ved at lægge benene i de vandrender, som ledte vandet ud til engene. Med andre ord ser vi her et tidligt eksempel på den senere så stærkt benyttede benmelsgødning.